

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

تیام خزاعی

نام آزمون: تکلیف درس سوم فارسی یازدهم

تاریخ آزمون:

۱ در متن زیر چند «ترکیب وصفی و چند وابسته پیشین» به ترتیب، به کار رفته است؟

«این معلّم شریف باسواد، سفارش کرده بود که اگر سر قبر ویکتور هوگو رفتم، از جانب او فاتحه‌ای برای این نویسنده بزرگ بخوانم. این نامه مرا به فکر انداخت. متوجّه شدم که قدرت قلم این نویسنده تا چه حد بوده است.»

- ۱ شش، پنج   ۲ هفت، چهار   ۳ هفت، پنج   ۴ هشت، پنج

۲ کدام گزینه ابیات زیر را به لحاظ داشتن آرایه‌های «استعاره، تشبیه، اسلوب معادله و تلمیح» به ترتیب نشان می‌دهد؟

- (الف) دل چو شد غافل ز حق، فرمان‌پذیر تن بود   می‌برد هر جا که خواهد اسب، خواب‌آلوده را
 (ب) تا ابد بوی محبت به مشامش نرسد   هر که خاک در میخانه به رخساره نرفت
 (ج) نگاه دار گرت چون عقیق آبی هست   که خضر بادیه عشق، آتشین جگر است
 (د) چه ناله‌ها که رسید از دلم به خرمن ماه   چو یاد عارض آن ماه خرگهی آورد
- ۱ ج - د - ب - الف   ۲ الف - ب - د - ج   ۳ ب - د - الف - ج   ۴ د - ب - الف - ج

۳ همه ابیات با بیت زیر قرابت مفهومی دارد؛ به جز:

«ز رخسارش فرو می‌ریخت اشکی   بنای زندگی بر آب می‌دید»

- ۱ زندگانی نتوان گفت حیاتی که مراست   زنده آن است که با دوست وصالی دارد
 ۲ دل بر جهان منه که جهان را ثبات نیست   تکیه مکن بر اوی و بهش باش زینهار
 ۳ دل من بی تو جهانی است پُر از فتنه و شور   بده آن باده نوشین که جهان بر باد است
 ۴ چو صبح هم نفس مهر آفتابی باش   مزن به هرزه نفس زان که زندگی نفسی است

۴ در همه ابیات، هر دو آرایه تشبیه و استعاره وجود دارد؛ به جز:

- ۱ دفتر گل را به آب چشم خواهد پاک شست   گر ببیند بلبل آن رخسار شبنم خیز را
 ۲ هر خسی قیمت نداند ناله شب‌خیز را   خسروی باید که داند قدر این شب‌خیز را
 ۳ خامشی دریا و گفت‌وگو خس و خاشاک اوست   پاک کن از خار و خس این بحر گوهر خیز را
 ۴ شوکت شاهی سبک سنگ است در میزان عدل   عشق می‌گیرد به خون کوهکن پرویز را

۵ مفهوم کدام بیت متفاوت است؟

- ۱ همچو نرگس بگشا چشم و بین کاندر خاک   چند روی چو گل و قامت چون شمشاد است
 ۲ ای خاک اگر سینه تو بشکافند   بس گوهر قیمتی که در سینه توست
 ۳ هر خشت که بر کنگره ایوانی است   انگشت وزیر یا سر سلطانی است
 ۴ به آنچه می‌گذرد دل منه که دجله بسی   پس از خلیفه بخواد گذشت در بغداد

۶ در کدام بیت ترکیب‌های وصفی بیش‌تری دیده می‌شود؟

- ۱ میان موج می‌رقصید در آب   به رقص مرگ، اخترهای انبوه
 ۲ ز رخسارش فرو می‌ریخت اشکی   بنای زندگی بر آب می‌دید
 ۳ خروشان، ژرف، بی‌پهنا، کف‌آلود   دل شب می‌درید و پیش می‌رفت
 ۴ ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک   خدا داند چه افسرها که رفته

۷ بیت « بیا که قصر امل سخت سست بنیاد است / بیار باده که بنیاد عمر بر باد است » با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- ۱ عمر اگر خوش گذرد زندگی نوح کم است
- ۲ من عمر خویش را به صبوری گذاشتم
- ۳ وام جهان است تو را عمر تو
- ۴ به گردن در آتش در افتاده‌ای
- ۵ ور به ناخوش گذرد، نیم نفس بسیار است
- ۶ عمری دگر ببااید تا صبر بر دهد
- ۷ وام جهان بر تو نماند مدام
- ۸ به باد هوا عمر بر داده‌ای

۸ کدام بیت فاقد حسن تعلیل است؟

- ۱ باران همه بر جای عرق می‌چکد از ابر
- ۲ رسم بدعهدی ایام چو دید ابر بهار
- ۳ گل عزیز است غنیمت شمردیش صحبت
- ۴ چون جامه‌ها به وقت مصیبت سیه کنند
- ۵ پیداست که از روی لطیف تو حیا کرد
- ۶ گریه‌اش بر سمن و سنبل و نسرين آمد
- ۷ که به باغ آمد از این راه و از آن خواهد شد
- ۸ من موی از مصیبت پیری کنم سیاه

۹ به ترتیب توالی ابیات زیر از جهت داشتن آرایه‌های (تلمیح - کنایه - اسلوب معادله - ایهام تناسب - حسن تعلیل) در کدام گزینه است؟

- الف) کله گوشه بر آسمان برین
ب) از دور دست می‌رسد آیا کدام پیک؟
ج) نه من بر آن گل عارض غزل سرایم و بس
د) ز صدق شد دهن صبح پر ز خون شفق
ه) می‌رسد رزق گرفتاران دنیا بی‌طلب
- ۱ الف، د، ج، ب، ه
۲ ب، الف، ج، ه، د
۳ ب، الف، ه، ج، د
۴ الف، ج، ه، د، ب

۱۰ نقش دستوری واژه‌های مشخص شده زیر به ترتیب کدام است؟

- «مایه خوشدلی آنجاست که دلدار آن جاست می‌کنم جهد که خود را مگر آنجا فکنم»
- ۱ صفت، نهاد، مسند، قید
  - ۲ مضاف‌الیه، مسند، قید، نهاد
  - ۳ مضاف‌الیه، نهاد، قید، قید
  - ۴ صفت، نهاد، قید، قید

۱۱ با توجه به بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

- «گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم ورت ز دست نیاید چو سرو باش آزاد»
- ۱ چهار متمم وجود دارد.
  - ۲ بیت چهار جمله دارد.
  - ۳ دو بار جهش ضمیر اتفاق افتاده است.
  - ۴ یک نقش بدل وجود دارد.

۱۲ نقش واژه‌های مشخص شده در کمانک برابر کدام بیت کاملاً درست است؟

- ۱ هر حدیثم گناه می‌شمرد
- ۲ دهان مار کند حرف تلخ گوش مرا
- ۳ دل مسکین مرا نیست در این جا قدری
- ۴ تو که احوال دل سوختگان می‌دانی
- ۵ پس حدیث از گناه می‌گوید (مفعول)
- ۶ خوشا کسی که در این بزم پنبه در گوش است (نهاد)
- ۷ زان که صد دل چو دل خسته من هست این جا (مفعول)
- ۸ مکن انکار کسی کز عم این کار بسوخت (صفت)

۱۳ بیت «بسوزند چوب درختان بی‌بر / سزا خود همین است مر بی‌بری را» با کدام بیت، تناسب معنایی دارد؟

- ۱ ای سرو پای بسته به آزادگی مناز
- ۲ گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم
- ۳ گذر گهی است پر ستم که اندرو به غیر غم
- ۴ نه سایه دارم و نه بر، بیفکندم و سزاست
- ۵ آزاده من که از همه عالم بریده‌ام
- ۶ ورت ز دست نیاید چو سرو باش آزاد
- ۷ یکی صلاى آشنا به رهگذر نمی‌زند
- ۸ اگر نه بر درخت تر کسی تبر نمی‌زند

۱۴ نقش دستوری «ت» در پایان کدام بیت متفاوت است؟

- ۱ خواهم بشد از دیده درین فکر جگرسوز
- ۲ راه دل عشاق زد آن چشم خماری
- ۳ دور است سر آب ازین بادیه هش‌دار
- ۴ حافظ نه غلامی است که از خواجه گریزد
- ۵ کاغوش که شد منزل آسایش و خوابت
- ۶ پیداست ازین شیوه که مست است شرابت
- ۷ تا غول بیابان نفریید به سرابت
- ۸ صلحی کن و باز آ که خرابم ز عتابت

۱۵) نقش کلمات مشخص شده به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟
 «چو بگذشت، از پس آن جنگ دشوار / از آن دریای بی پایاب، آسان
 به فرزندان و یاران گفت چنگیز / که گر فرزند باید، باید این سان!»

- ۱) صفت - مسند - نهاد   ۲) صفت - قید - متمم   ۳) قید - صفت - مفعول   ۴) مضاف الیه - صفت - مسند

۱۶) در کدام گزینه آرایه تناقض وجود دارد؟

- ۱) در آن سیماب گون امواج لرزان
 ۲) ازین سد روان در دیده شاه
 ۳) بدان شمشیر تیز عافیت سوز
 ۴) در آن تاریک شب می گشت پنهان
 خیال تازه ای در خواب می دید
 ز هر موجی هزاران نیش می رفت
 در آن انبوه کار مرگ می کرد
 فروغ خرگه خوارزمشاهی

۱۷) در کدام بیت شیوه بلاغی دیده نمی شود؟

- ۱) سالها دل طلب جام جم از ما می کرد
 ۲) عید نوروز مبارک به غنی و درویش
 ۳) گر مرا ره به در پیر خرابات دهی
 ۴) دل بر گرفته بودم از ایام گل ولی
 آنچه خود داشت ز بیگانه تمنا می کرد
 یار دلدار، ز بتخانه دری را بگشا
 به سر و جان به سویش راه نوردم نه به پا
 کاری بکرد همت پاکان روزه دار

۱۸) مفهوم نوشته شده در مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) شبی را تا شبی با لشکر خرد / ز تنها سر، ز سرها خود افکند (جنگیدن در کل شب و کشتن دشمن)
 ۲) ولی چندان که برگ از شاخه می ریخت / دو چندان می شکفت و برگ می کرد (کشتن دشمن و انبوهی لشکر خصم)
 ۳) در آن دریای خون در قرص خورشید / غروب آفتاب خویشتن دید (زوال و نابودی پادشاهی)
 ۴) به فرزندان و یاران گفت چنگیز / که گر فرزند باید باید این سان (مورد ستایش لشکر خودی قرار گرفتن)

۱۹) معنی واژه های «خرگه، ثمره، اهریمن، افسر» در کدام گزینه یافت می شود؟

- ۱) سرپرده بزرگ، نتیجه، عفریت، کلاه پادشاهان
 ۲) خیمه بزرگ، میوه، شیطان، زمام
 ۳) سرپرده بزرگ، افسانه، ابلیس، مهار
 ۴) بارگه کوچک، بر، عفریت، صاحب منصب

۲۰) کدام بیت به بی اعتنایی به دنیا اشاره نکرده است؟

- ۱) زمانه شکل دیگر گشت و رفت آن مهربانیها
 ۲) آرزوهای دو عالم دستگاه
 ۳) به پادشاهی عالم فرو نیارد سر
 ۴) کسی ز قید خزان و بهار شد آزاد
 همه خونابه حسرت شده آن دوستکامیها
 از کف خاکم غباری بیش نیست
 اگر ز سر قناعت خبر شود درویش
 که همچو سرو از این باغ چید دامن را

۲۱) آرایه های «استعاره، اغراق، مجاز، تشبیه» در کدام گزینه یافت می شود؟

- ۱) در آن دریای خون در قرص خورشید
 ۲) در آن باران تیر و برق پولاد
 ۳) ز رخسارش فرو می ریخت اشکی
 ۴) شبی را تا شبی با لشکری خرد
 غروب آفتاب خویشتن دید
 میان شام رستاخیز می گشت
 بنای زندگی بر آب می دید
 ز تنها سر ز سرها خود افکند

۲۲) آرایه های نوشته شده در مقابل کدام بیت نادرست است؟

- ۱) به پیش دشمنان استاد و جنگید / رهاند از بند اهریمن وطن را (مجاز - استعاره)
 ۲) در ره عشق وطن از سر و جان خاسته ایم / تا در این ره چه کند همت مردانه ما (تشبیه - کنایه)
 ۳) گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم / ورت ز دست نیاید چو سرو باش آزاد (مجاز - تناسب)
 ۴) چو آتش در سپاه دشمن افتاد / ز آتش هم کمی سوزنده تر شد (تکرار - تشبیه)

۲۳ معنای فعل «گشت» در کدام گزینه متفاوت است؟

۱ بس بگشتم که بیرسم سبب درد فراق	۱ مفتی عقل درین مسئله لایعقل بود
۲ من که ملول گشتمی از نفس فرشتگان	۲ قال و مقال عالمی می کشم از برای تو
۳ چون گشت زمین ز جور گردون	۳ چونین خفه و خموش و آوند
۴ هوا مسیح نفس گشت و باد نافه گشای	۴ درخت سبز شد و مرغ در خروش آمد

۲۴ معنی فعل «گشت» در تما گزینه ها یکسان است به جز گزینه ی .....

۱ در شأن من به دُرد کشی ظنِّ بد مبر	۱ کالوده گشت خرّقه ولی پاکدامنم
۲ بس بگشتم که بیرسم که بیرسم سبب درد فراق	۲ مفتی عقل درین مسأله لایعقل بود
۳ خرد که قید مجانبین عشق می فرمود	۳ به بوی حقله ی زلف تو گشت دیوانه
۴ آشنایان ره عشق درین بحر عمیق	۴ غرقه گشتند و نگشتند به آب آلوده

۲۵ آرایه های «تناسب، واج آرای، کنایه، جناس و تشبیه» در کدام بیت دیده می شود؟

۱ شبی را تا شبی با لشکر خرد	۱ ز تن ها سر ز سرها خود افکند
۲ چو لشکر گرد بر گردش گرفتند	۲ چو کشتی بادپا در رود افکند
۳ به خوناب شفق در دامن شام	۳ به خون آلوده ایران کهن دید
۴ در آن دریای خون در دشت تاریک	۴ به دنبال سر چنگیز می گشت